

Bedømmelsen af Regeringens fremtidige Politik. Naar jeg derfor, med den højtærede Formands Tilladelse, ved at oplæse nogle faa Citater fra den politiske Dagspresses Omtale af Oktober-Dagsordenen og af den højtærede Landbrugsministers Tale den 8. November vil søge at belyse, hvorledes disse to parlamentariske Dokumenter opfattes af Offentligheden, hvorledes de benyttes i de politiske Drøftelser udenfor Rigsdagen, vil jeg paa Forhaand afvise mulige Indvendinger gaaende ud paa, at den Slags Presseudtalelser og Referater af Diskussionsmøder skulde være betydningsløse. Det er gennem offentlige Møder og gennem Dagspressen, at Vælgernes Forstaaelse af de politiske Begivenheder former og fæstner sig. Hvis Dagsordenen af 19. Oktober, som er meget almindelig, meget lidt prægnant i Udtrykkene, er blevet fortolket paa en misvisende Maade overfor Vælgene, fortolket paa en Maade, der strider ganske mod Statsministerens Forstaaelse af den, eventuelt ogsaa mod det ærede Medlem Hr. Pürschels Hensigter, da han forfattede Dagsordenens Tekst, er det dog paa Tide, at den vildledte Offentlighed bliver retledet. For nu er det faktisk saaledes, at i vide Kredse, baade blandt konservative og blandt Vælgere af anden politisk Farve, er Dagsordenen af 19. Oktober blevet forstaaet som en politisk Kontrakt, et for Regeringen forbindende Aktstykke, der skulde medføre konservativ Indflydelse paa Regeringens Handlinger. Og følgelig opfattes i de samme Kredse Landbrugsministerens Tale som et politisk Kontraktbrud, og det er da en naturlig Sag, at man spørger: Staar Statsministeren paa Kontraktens Grundlag, eller er han Kontraktbrudets Tilhænger? Eller har Statsministeren muligvis endnu ikke truffet sin Bestemmelse, saaledes at han foretrækker det tvetydige Tuumørke, hvori de politiske Taktikere som andre graa Katte gaar paa tvivlsomme Elskovsventyr? Derom spørger Offentligheden, og den spørger med Rette. Den kan forlange at vide, om Regeringen i det hele taget har en Kurs i den erhvervsøkonomiske Politik, om Landbrugsministeren er den kursangivende, eller han ikke er det, om al den Tale, der er ført angaaende en stærkere konservativ Indflydelse til Fordel for Byerhvervene — saaledes er denne Tale blevet opfattet, det er en Kendsgerning —, om alt dette har været tom Snak uden reelt Grundlag. Med andre Ord: Om Dagsordenen af 19. Oktober

ikke var andet end en storpolitisk Månvære, der udtrykte, at de to deltagende Parter var enige om at være enige, selv om de var uenige. I saa Fald kunde de lige saa vel have vedtaget f. Eks. 5te Mosebog eller et Afsnit af den aarlige Statskalender som Symbol paa ubrødeligt Sammenhold i det uvæsentlige. Om Venstre af Hensyn til de Konservative stryger Tilliden i Venstres Dagsorden, eller de Konservative af Hensyn til Venstre stryger Mistilliden i deres, er for den reelle Side af Sagen mindre væsentlig og kan være Offentligheden ligegyldig. Hvad Offentligheden har Ret til, er at kræve Klarhed over Realiteten, først og fremmest, fordi en Fortsættelse af den herskende Uklarhed er uforsvarlig overfor Byerhvervene, som i Forvejen skylder Ministeriet Utak for adskilligt, og dernæst har Offentligheden Ret til at kræve Kortene lagt paa Bordet, fordi den opsigtvækkende Tale af Landbrugsministeren i mange Henseender bærer Præg af at være første Træk i et Spil, der skal føre til Valg. Og selv om det er en yndet Sport, navnlig blandt de Politikere, der bevæger sig mest uforfærdet i demokratiske Talemaader, at gaa til Valg paa en Overrumpling, er det i højeste Grad mod Vælgernes Interesser at faa Valgsituationen tilrettelagt paa den Maade. Ogsaa af den Grund trænger Stillingen til Klaring, thi Byernes og Bybefolkningens Interesser kommer til at betale blodige Omkostninger, hvis man — hvad der slet ikke vilde forbyde mig — med meget kort Varsel skulde se denne Regering ændre Signaler og i Stedet for det borgerlige Samarbejdes Fane hejse Flaget: Frem Bondemand, frem! og styre direkte løs paa et agrarisk Khaki-Valg, beregnet paa at gøre det Princip, som det ærede Medlem Hr. Rode har kaldt Mygdalismen, til det enevældige politiske Princip her i Landet.

Dagsordenen af 19. Oktober fik i den konservative Presse og af konservative politiske Talere en overordentlig god, til Dels endogsaa en begejstret Modtagelse. „Nationaltidende“, i hvis Redaktion den konservative Rigsdagsgruppe efter et ikke dementeret Forlydende nu har en Slags politisk Kommitteret, skrev i Morgennummeret for den 20. Oktober følgende, som jeg med den højtærede Formands Tilladelse vil citere: „I Gaar skulde altsaa det borgerlige Samarbejde staa sin Prøve. Lad os sige det straks: Prøven blev bestaaet godt. Naar Adresse-Debattens Røgskyer er drevet bort — og det vil ikke vare længe —, vil politiske Folk fra alle Løjre faa Øje paa, at